

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Cofnodion y cyfarfod Arbennig a gynhaliwyd ar 30 Medi 2014

YN BRESENNOL:

Y Cynghorydd Vaughan Hughes (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Jim Evans (Is-Gadeirydd)

Y Cynghorwyr Raymond Jones, Lewis Davies, R Dew, Ann Griffith, John Griffith, D R Hughes, K P Hughes, T LI Hughes, Victor Hughes, W T Hughes, Llinos Medi Huws, A M Jones, G O Jones, H E Jones, R LI Jones, Cynghorydd R.Meirion Jones, Richard Owain Jones, Jeffrey M.Evans, Alun W Mummery, R G Parry OBE, Dylan Rees, J A Roberts, P S Rogers, Alwyn Rowlands, Dafydd Rhys Thomas a Ieuan Williams

WRTH LAW:

Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Corfforaethol (Cynaliadwyedd),
Cyfarwyddwr Corfforaethol (Dysgu Gydol Oes),
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 Dros Dro,
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol (RJ),
Rheolwr Dros Dro'r Gwasanaethau Cyfrifeg (BHO),
Rheolwr Trawsnewid Corfforaethol a Llywodraethu Busnes (ET),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

HEFYD YN BRESENNOL:

Neb

Y Cynghorwyr Carwyn Jones a Nicola Roberts

Agorwyd y cyfarfod gyda gweddi gan y Cynghlrydd T Victor Hughes

1. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Nid oedd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

2. DERBYN UNRHYW GYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD, ARWEINYDD Y CYNGOR NEU'R PRIF WEITHREDWR.

Roedd y Cadeirydd yn hynod o falch o groesawu'r Cynghorydd Dafydd R. Thomas i'r Cyngor Sir yn dilyn ei salwch yn ddiweddar. Roedd y Cynghorydd Thomas yn dymuno diolch i'r Aelodau am eu dymuniadau da yn ystod ei salwch a'r gefnogaeth a gafodd ei deulu agos gan deulu a chyfeillion. Roedd hefyd yn dymuno diolch i Dîm Alaw yn Ysbyty Gwynedd am eu caredigrwydd yn ystod ei salwch.

Estynnodd y Cadeirydd ei gydymdeimlad â'r Cynghorydd J. Arwel Roberts ar farwolaeth ei fam yng nghyfraith yn ddiweddar.

Estynnodd ei gydymdeimlad hefyd i deulu Ben Calveley a laddwyd mewn damwain ffordd ger ei gartref yng Ngharmel, Llannerchymedd. Roedd Ben Calveley yn perthyn i'r Cynghorydd Nicola Roberts.

Estynnodd y Cadeirydd ei gydymdeimlad hefyd â theulu Issac Nash sy'n parhau i fod ar goll yn dilyn cael ei sgubo i'r môr yn Aberffraw tra ar wyliau ar Ynys Môn.

Cydymdeimlodd y Cadeirydd hefyd ag unrhyw aelod o'r Cyngor neu staff oedd wedi cael profedigaeth. Safodd yr Aelodau a'r Swyddogion fel arwydd o'u parch.

Estynnodd yr Is-Gadeirydd longyfarchiadau i'r Cadeirydd ar gyhoeddi ei lyfr 'Cymru Fawr' yn ddiweddar.

3. DATGANIAD CYFRIFON 2013-14

Cyflwynwyd - adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Dros Dro ar y Datganiad Cyfrifon 2013/2014 terfynol.

Dywedodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio bod y Pwyllgor Archwilio yn ei gyfarfod ar 23 Medi 2014 yn dilyn ystyried y Datganiad o Gyfrifon, wedi penderfynu argymhell bod y Cyngor Sir yn derbyn ac yn cymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon am 2013/2014.

Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 Dros Dro bod newidiadau bychan wedi eu gwneud i Dudalennau 43 a 70.

PENDERFYNWYD cadarnhau derbyn Datganiad Cyfrifon 2013/2014.

4. YMATEB I'R PAPUR GWYN AR AD-DREFNU LLYWODRAETH LEOL

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Prif Weithredwr.

Rhoddodd y Prif Weithredwr adroddiad yn rhoi cefndir y Papur Gwyn ar Ddiwygio Llywodraeth Leol. Nododd i Grŵp Tasg a Gorffen gael ei sefydlu ym mis Awst 2014 i drafod y goblygiadau i Fôn yn sgil cynigion y Llywodraeth yn dilyn anfon ymateb y Cyngor i argymhellion Comisiwn Williams ar yr achos dros ddiwygio'r gwasanaeth cyhoeddus. Roedd y Grŵp wedi cyfarfod ar ddau achlysur hyd yn hyn ac wedi sgriwteiddio mewn manylder yr holl ddogfennau perthnasol, y cyflwyniadau a wnaed gan Uwch Swyddogion a hefyd y safbwyntiau oedd yn dod i'r amlwg yn y rhanbarth ac yn genedlaethol.

Cynhaliwyd Seminar i holl Aelodau'r Cyngor ar 18 Medi 2014 lle cafwyd gwybodaeth ynglŷn â Phapur Gwyn y Llywodraeth ar Ddiwygio Llywodraeth Leol ac i godi ymwybyddiaeth o'r prif faterion oedd i gael sylw o safbwynt Ynys Môn.

Rhoddodd y Prif Weithredwr fanylion am y manteision a'r anfanteision o ddod yn Awdurdod fyddai'n mabwysiadu'r cynnig i uno yn gynnar.

Nododd Aelodau'r Cyngor Sir y prif faterion a ganlyn:-

- Nid oeddent wedi eu darbwylllo y byddai yna fanteision i unrhyw uno nac y byddai hynny'n datrys y toriadau ariannol gan awdurdodau lleol ar draws Cymru;
- Dylai safbwyntiau trigolion yr Ynys fod yn hollbwysig a dylid ystyried cynnal Refferendwm i gael safbwyntiau'r etholwyr o safbwynt yr uno arfaethedig gydag awdurdod cyfagos;
- Byddai goblygiadau cost anferthol i unrhyw uniad gwirfoddol;
- Goblygiadau o ran staff;
- Cynnydd posibl yn y Dreth Gyngor i breswylwyr Ynys Môn oherwydd yr uniad.

Ystyriodd y Cyngor yr argymhellion yn yr adroddiad gan gymeradwyo 7.1 i 7.4.

O safbwynt yr argymhelliad ynghylch a ddylid uno'n wirfoddol gydag un neu fwy o awdurdodau, cymerwyd pleidlais wedi'i chofnodi dan ddarpariaethau rhan 4.1.18.5 y Cyfansoddiad.

Roedd y bleidlais a gofnodwyd fel a ganlyn:-

I beidio â datgan diddordeb fel Awdurdod fyddai'n mabwysiadu neu yn uno'n gynnar:-

Cynghorwyr R.A. Dew, Jeff M. Evans, Ann Griffith, John Griffith, D.R. Hughes, K.P. Hughes, T.LI. Hughes, T.V. Hughes, Vaughan Hughes, W.I. Hughes, Llinos M. Huws, A.M. Jones, G.O. Jones, H.E. Jones, Raymond Jones, R.LI. Jones, R. Meirion Jones, R.O. Jones, Alun Mummery, Bob Parry OBE, Dylan Rees, J. Arwel Roberts, Alwyn Rowlands, D.R. Thomas, Ieuan Williams.

CYFANSWM 25

Yn erbyn yr argymhelliad:-

Cynghorydd P.S. Rogers

CYFANSWM 1

Atal Pleidlais:

NEB

PENDERFYNWYD

• Gofyn am wybodaeth bellach gan Weinidogion Cymru ynglŷn â'r opsiynau sydd ar gael i'w hystyried gan y Cyngor hwn cyn penderfynu ar ei safiad mewn perthynas â'r cynigion i uno gydag Awdurdodau eraill ac yn arbennig i geisio mwy o eglurder o amgylch y cymhellion ariannol i ddod yn Awdurdod a fyddai'n mabwysiadu'n gynnar ac, i'r perwyl hwnnw, gofyn i'r Gweinidog Gwasanaethau Cyhoeddus gael ei wahodd i gyfarfod o'r Cyngor Llawn i drafod y materion hyn ar y cyfle cyntaf.

• Ei fod yn ei ymateb i'r gyfres o gwestiynau a godwyd yn y Papur Gwyn ar Ddiwygio Llywodraeth Leol:-

• Yn tynnu sylw at ei ymateb blaenorol i Adroddiad Comisiwn Williams oedd yn delio â'r rhan fwyaf o'r materion y gwahoddwyd yr ymgylgoreion i ymateb iddynt;

- Bod y Cyngor yn cymeradwyo'r ymateb i'r ymgynghoriad a luniwyd gan CLILC ac a gyflwynwyd i Gyngor CLILC ar 26 Medi, 2014.

- Bod y Cyngor yn awdurdodi Arweinydd y Cyngor a'r Prif Weithredwr i ddechrau trafodaethau ffurfiol ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol i hyrwyddo buddiannau dinasyddion Ynys Môn, gyda sefydliadau partner, wrth i'r agenda ar gyfer diwygio ddatblygu ac i adrodd yn ôl ar ganlyniadau'r trafodaethau hyn fel bo'n briodol i'r Cyngor drwy'r Grŵp Tasg a Gorffen, y cyfarfodydd o'r Arweinyddion Grwpiau a'r Uwch Dim Arweinyddiaeth o swyddogion gyda golwg ar wneud cyflwyniad ffurfiol i'r Cyngor i'w benderfynu cyn gweithredu ar unrhyw drafodaethau.

- Bod yr Arweinydd a'r Prif Weithredwr yn cael eu hawdurdodi i sefydlu strategaethau cyfathrebu effeithiol ac ymgysylltu cymunedol i gael safbwyntiau dinasyddion a chymunedau Ynys Môn cyn i'r Cyngor fabwysiadu ei safbwynt ar Ddiwygio Llywodraeth Leol a'i weithredu ar gyfer Ynys Môn.

- Bod y Cyngor, yn dilyn rhoddi ystyriaeth briodol i'r materion oedd wedi eu hamlinellu yn Adran 6 yr adroddiad, yn penderfynu peidio â datgan mynegiant o ddiddordeb mewn Awdurdod fyddai'n mabwysiadu nac yn uno'n gynnar, erbyn y dyddiad cau o 28 Tachwedd 2014.

5. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol:-

“Dan Adran 100 (A)(4) Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, gyrrwyd y wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn, oherwydd y tebygrwydd y câi gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf eithriad ohoni fel y diffinnir y wybodaeth yn y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm.”

6. NEWIDIADAU CYFANSODDIADOL – CYNLLUN DIRPRWY (STRWYTHUR Y GWASANAETHAU TG)

Cyflwynwyd a derbyniwyd – adroddiad gan y Dirprwy Brif Weithredwr.

Daeth y cyfarfod i ben am 4.15 o'r gloch

**Y CYNGHORYDD VAUGHAN HUGHES
CADEIRYDD**